

Täysistunto

Keskiviikko 8.4.2026 klo 14.00—15.59

Täysistunto alkoi klo 14.00. Täysistunto päättyi klo 15.59.

Puhetta johti puhemies Jussi Halla-aho (14.00—15.59).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 190/2025 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 6/2026 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 7.4.2026 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa edustaja Oras Tynkkynen on edustaja Tiina Elon kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Tulkki esitti selonteon ruotsiksi.

Selonteko hyväksyttiin.

Käsittelyn pohja

Mietintö ”jaa”, Oras Tynkkynen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 156, ei 20; poissa 23 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 190/2025 vp sisältyvien 1.—4. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

3. Välikysymys köyhyydestä ja elinkustannuksien noususta

Välikysymys VK 2/2026 vp

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Välikysymyksen esittäminen

Puhemies Jussi Halla-aho: Välikysymyksen esittämistä varten esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Edustaja Aino-Kaisa Pekonen ja 51 muuta edustajaa ovat tehneet välikysymyksen köyhyydestä ja elinkustannuksien noususta VK 2/2026 vp. Annan nyt puheenvuoron välikysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle. — Edustaja Pekonen, olkaa hyvä.

Aino-Kaisa Pekonen esitti välikysymyksen.

Työjärjestyksen mukaisesti välikysymys lähetettiin keskustelutta valtioneuvostolle vastattavaksi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ja liikehuoneiston vuokrauksesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 33/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 45 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Oikeusministeri Meri, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.14 Oikeusministeri Leena Meri (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Käsiteltävänä on nyt asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ja liikehuoneiston vuokrauksesta annetun lain muuttaminen. Tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti selkeyttää huoneenvuokralainsäädäntöä niin, että se vastaa nykyisiä tarpeita ja käytäntöjä. Kyse on tärkeästä uudistuksesta, sillä vuokra-asuminen on Suomessa vakiintunut ja hyvin yleinen asumismuoto. Vuokralla asuvia asuntokuntia on yli miljoona, ja vuokralla asuu yhteensä noin 1,6 miljoonaa henkilöä. Vuokra-asuminen koskee siten suurta osaa suomalaisista.

Vuokramarkkinoilla on hyvin erilaisia toimijoita, kuten yksityishenkilöitä, vuokranantajayrityksiä, valtion tukemia vuokra-asuntoja tarjoavia toimijoita sekä erikäisiä ja erilaisissa elämäntilanteissa olevia vuokralaisia. Markkinoilla on paljon vuokrasuhteita, joissa kumpikaan osapuoli ei ole vuokrauksen ammattilainen eikä lainsäädännön asiantuntija, ja osaamisen tasokin tosiaan sitten vaihtelee.

Arvoisa puhemies! Huoneenvuokralainsäädäntöä ei ole laajasti uudistettu 30 vuoteen. Vaikka lakien keskeiset periaatteet ovat yhä monilta osin toimivia, osittaisuudistus on välttämätön, koska vuokramarkkinoiden käytännöt ja digitalisaatio ovat muuttaneet merkittävästi toimintaympäristöä. Lisäksi lakeihin liittyy paikoin tulkintaepäselvyyksiä ja aukkoja. On tärkeää, että sääntely on ajantasaista, selkeää, tasapainoista ja arjessa

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

toimivaa. Näin se tukee osapuolia jo sopimuksia laadittaessa ja vähentää riitoja sekä tulkintaepäselvyyksiä vuokrasuhteen aikana ja sen päättyessä.

Keskeinen osa uudistusta koskee vuokrasuhteeseen liittyvien ilmoitusten ja varoitusten tiedoksiantamista. Erityisesti sähköistä tiedoksiantoa selkeytetään ja sen käyttöalaa laajennetaan. Esitys sisältää myös vuokravakuutta koskevia säännöksiä, sillä nykyisessä laissa ei säädetä vuokravakuuden palauttamisen määräajasta eikä menettelystä siinä. Ehdotuksen mukaan vuokravakuus tulisi palauttaa 14 päivän määräajassa taikka ilmoittaa samassa ajassa sen pidättämisestä. Tämä selkeyttää toimintatapoja, ehkäisee perusteetonta viivyttelyä ja parantaa erityisesti vuokralaisen asemaa vuokrasuhteen päättyessä.

Irtisanomissäännöksiä ehdotetaan muutettavaksi lyhentämällä vuokranantajan pidempää irtisanomisaikaa kuudesta kuukaudesta neljään kuukauteen, jota sovellettaisiin, kun vuokrasuhde on kestänyt vähintään kaksi vuotta. Vuokralaisen varsin joustava yhden kuukauden irtisanomisaika pysyy ennallaan, eli siihen ei esitetä muutoksia. Lisäksi vuokralaisella säilyy lainmukainen oikeus hakea tuomioistuimelta muuttopäivän siirtoa. Muutokset mahdollistavat vuokramarkkinoiden toimivuuden parantamisen ja helpottavat tilanteita, joissa asunto on tarve myydä tai ottaa omaan käyttöön.

Lisäksi lakiin ehdotetaan uutta yleistä purkamisperustetta. Vuokrasopimus voidaan purkaa, jos siihen on muu erittäin painava syy. Jo nykyään vaikkapa vuokranantajan uhkaileminen tai huumausaineena käytettävien kasvien viljely ovat vuokrasopimuksen purkamisperusteita käytännössä, vaikka niitä ei erikseen laissa luetella. Esimerkki erittäin painavasta syystä voisi olla se, että syyllistyy vakavaan väkivallantekoon huoneiston, asuinrakennuksen tai kiinteistön välittömässä läheisyydessä niin, että naapureiden kotirauha ja turvallisuudentunne heikkenevät. Arviointi perustuisi tietysti aina kokonaisarvioon, jossa otettaisiin huomioon teon tai menettelyn vakavuus, sen yhteys asumiseen sekä huoneiston ja kiinteistön käyttöön. Purkaamissäännöksiä koskevilla muutoksilla voidaan osaltaan parantaa edellytyksiä puuttua erilaisiin häiriötilanteisiin, joita valitettavasti toisinaan esiintyy, sekä turvata asumisrauhaa entistä paremmin.

Myös tupakoinnin osalta huoneenvuokralainsäädäntöä on tarpeen muuttaa. Nykytilanne on se, että vaikka vuokranantaja haluaisi, ettei huoneistossa tai esimerkiksi siihen kuuluvalla parvekkeella tupakoitaisi, ei hän aina välttämättä muista tai ymmärrä tämmöistä tupakointikieltoa vuokrasopimukseen laittaa, ja näin se on sitten jäänyt hoitamatta. Myöhemmin vuokrasuhteen jo ollessa voimassa tällaisen ehdon lisääminen vuokrasopimukseen voi kuitenkin osoittautua haastavaksi, koska sitä ei voi lähtökohtaisesti yksipuolisesti muuttaa. Lisäksi vuokralaisen kieltäytyminen tupakointikiellon lisäämisestä jälkikäteen osaksi vuokrasopimusta on aiheuttanut epäselvyyttä siitä, voiko vuokranantaja irtisanoa vuokrasopimuksen asianmukaisesti pelkästään tällä perusteella.

Nyt lakiin ehdotetaan lisättäväksi tämä kieltäminen eli tupakointikielto ja olettamassäänös, jonka mukaan tupakointi huoneistossa tai sen yhteydessä olevalla parvekkeella olisi sallittua vain, jos vuokranantaja erikseen siihen antaa luvan. Lisäedellytyksenä tietysti olisi, että muu laki, esim. tupakkalaki tai sen nojalla annettavat säännökset tai viranomaisen määräykset tai yhtiöjärjestys ei muuta kerro tai sitä muuten estä.

Esitys sisältää myös lukuisia muita muutosehdotuksia. Esimerkkeinä mainittakoon täysin uutena sääntelynä vuokralaisen ilmoitusvelvollisuus huoneiston asukkaista sekä huoneistoon jääneen omaisuuden käsittely muuton tai vuokralaisen kuoleman yhteydessä. Lakiin ehdotetaan myös täsmennyksiä vuokrankorotuksesta ilmoittamiseen,

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

vuokranantajan oikeuteen päästä huoneistoon sekä vuokrasuhteen päättymiseen vuokralaisen kuoleman jälkeen. Esityksessä selkeytetään lisäksi vuokrasopimuksen kestoä koskevaa sääntelyä siten, että laissa huomioidaan jatkossa myös sopimusmallit, joissa vuokrasuhteeseen yhdistyy vähimmäiskesto ja sen jälkeen toistaiseksi voimassa oleva sopimuskausi.

Arvoisa puhemies! Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan noin kolmen kuukauden kuluttua niiden hyväksymisestä ja vahvistamisesta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Heinonen, vastauspuheenvuoro, yksi minuutti. Edustajat voivat niin halutessaan pyytää vastaavia minuutin mittaisia vastauspuheenvuoroja painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Olkaa hyvä, edustaja Heinonen.

14.21 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen ministeri Leena Merta kiittänyt monet kerrat ja kiitän jälleen tänään. Tämä selkeyttää asuntojen vuokrausta. Kuka asunnossa asuu, sähköiset varoitukset ja tämä edustajakollegani Zyskowiczin pitkään ajama tupakoinnin rajoittaminen ovat erittäin tervetulleita.

Tässä talossa odotetaan käsittelyyn myös asuntojen lyhytvuokrauksen lainsäädäntöä. Toivotaan, että siitä tulee sellainen, että ongelmiin voidaan puuttua niissä paikoissa, missä lyhytvuokraus niitä aiheuttaa, mutta toisaalta mahdollistetaan se siellä, vaikkapa Jyväskylässä, missä isojen tapahtumien yhteydessä se on tärkeä osa.

Nostan, ministeri Meri, esille myös liikehuoneistojen korotetut yhtiövastikkeet. Olen tästä ollut teihin yhteydessä aiemminkin, ja toivoisin, että voitaisiin vielä kerran harkita tätä, että liikehuoneistojen yhtiövastikkeiden kertoimia voitaisiin laskea muullakin kuin yksituumaisuudella, kun kerran on parempi, että siinä talossa toimii kauppa [Puhemies koputtaa] edes pienemmällä vastikkeella, kuin ei kauppaa lainkaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Eerola, olkaa hyvä.

14.23 **Juho Eerola ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Myös minä omalta osaltani edustaja Heinosen tavoin haluan kiittää, ministeri Meri, tästä erinomaisesta ja kauan kaivatusta lakiesityksestä, mikä meille nyt on viimein tänne saatu. Tämä on hyvä sekä vuokralaisen että erityisesti vuokranantajan kannalta. Tämä helpottaa ja parantaa molempien tilanteita ja oikeuksia niissä kohdin, missä on aikaisemmin nähty ongelmia olevan.

Me ollaan saatu kaikki lukea juttuja kauhujen vuokralaisista, ja meihin varmaan aika moneen on oltu niistä yhteydessäkin, kuinka on ollut hankala purkaa vuokrasopimusta. Nyt olen ilahtunut tästä, että tässä tätä purkamisperustetta ikään kuin helpotetaan, jos todetaan, että vuokralainen on uhkaillut tai on jotain huumeenviljelyä siellä huoneistossa ollut. Myös nämä tupakointiin tulevat rajoitteet ja selkeytykset, millä lailla sitä voidaan kontrolloida, ovat kyllä kaikki ihan hyviä ja tervetulleita, ja tämän sähköisen ilmoitusmenettelyn helpottaminen myös. — Kiitokset.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ojala-Niemelä, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

14.24 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Haluan myös kiittää oikeusministeriä tästä esityksen tuomisesta tänne meille käsiteltäväksi. Tuo laki on vanha ja kaipasi kovasti päivittämistä ja selkeyttämistä.

Parveketupakoinnin kieltämistä ilolla tervehdin. Onpa tainnut itsellenikin käydä joskus niin, että en ole vuokrasopimuksessa huomannut sitä kieltää, ja onhan siitä tullut sitten jälkeen nokkapokkaa, voiko niin tehdä vai ei.

Takuuvuokran maksamisesta on kanssa hyvä, että siitä tulee selkeät pelisäännöt, että se on 14 vuorokautta tai sen aikana se pitää pidättää, jos siihen on syytä.

Omalta osaltani myös, kun tulen Rovaniemeltä, odotan kovasti tuota lyhytvuokrausta koskevaa esitystä — joka sitten taitaa olla ministeri Multalan näpeissä — että sekin saatettaisiin tänne nytten kevätistuntoaikana vielä eduskuntaan käsiteltäväksi. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohikoski, olkaa hyvä.

14.25 **Pia Lohikoski vas** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! En ole ihan kaikkia kohtia ehtinyt tästä lukea, mutta tästä kohdasta haluan antaa palautetta, ministeri, kun esittelitte, että 14 vuorokaudessa tulee sitten tämä aika, jolloin vakuus täytyy palauttaa tai siitä vähintään ilmoittaa. Kiitän tästä, koska olen työskennellyt yhdeksän vuotta neuvomassa vuokralaisia, ja se on erittäin yleinen ongelma, että vuokranantaja tahallaan tai vahingossa viivyttelee sen kanssa tai jättää jopa kokonaan palauttamatta. Valitettavan usein siellä on kyllä... Kun täällä mainittiin eräässä edellisessä puheenvuorossa kauhuvuokralaiset, niin on kyllä olemassa kauhuvuokranantajiakin, jotka haluavat pidättää sen rahan itsellään, vaikka mitään todellista perustetta ei ole, ja tämä on hyvä muutos.

Kaikkiin muihin kohtiin en osaa vielä ottaa kantaa, ennen kuin perehdyn. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

14.26 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille esittelystä ja tasapainoisesta hallituksen esityksestä.

Koen, että tässä on otettu molemmat osapuolet, vuokralainen ja vuokranantaja, asiallisella tavalla huomioon. Itsekin olen ollut molemmissa rooleissa, vuokralaisen roolissa ja vuokranantajan roolissa, ja vuokranantajan roolissa olen kyllä valitettavasti joutunut melkoisiin kauhutapauksiin ja harmillisiin tilanteisiin.

Pidän erittäin hyvänä, että näitä purkamissäännöksiä tarkennetaan. Sanoitte, että ”muu erittäin painava syy”, ja erittelitte siellä asioita, jotka liittyvät kotirauhaan ja turvallisuuteen. Asuminen on ihmiselle erittäin keskeinen oikeus, keskeinen elämään liittyvä asia, sensitiivinen asia, ja omassa kodissa, on se sitten oma asunto tai vuokra-asunto, pitää olla tunne, että ympäristö on turvallinen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

14.27 **Pekka Aittakumpu ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nykyinen laki vuokra-asumisesta on tosiaan edelliseltä vuosituhannelta. Tuosta upeasta vuodesta 1995 yhteiskunta on muuttunut aika tavalla, ja on todellakin aika päivittää tätä lakia. Peruseriaatteethan laissa eivät muutu, mutta nyt tehdään tällaista erilaista viilausta, joka

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

tulee hyvin tarpeeseen. Tässä keskustelussa on tullut jo esille, että tämän lain tavoitteena on parantaa niin vuokralaisen kuin vuokranantajan asemaa, esimerkiksi niin, että vuokranantajalle tulee nyt selkeämmät keinot toimia tilanteessa, jossa asunnossa on häiriökäyttäytymistä, ja toisaalta juuri niin, että vuokralaisella tulee sitten olemaan oikeus saada 14 päivässä tämä vuokravakuus takaisin. Nämä ovat hyviä uudistuksia, ja kaikki nämä selkeämmät säännöt tulevat tosiaan hyödyttämään sekä vuokralaista että vuokranantajaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

14.28 **Pinja Perholehto sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Täällä muutamassa puheenvuorossa on mainittu tasapuolisuus, ja varmaan se on ollut johtavana ajatuksena tässä hallituksen esityksessä, mutta substanssivaliokunnan näkökulmasta odotan kyllä mielenkiinnolla, että pääsemme tätä siellä käsittelemään. Nimittäin kun katsoo hallituksen esitystä, niin siellä on kuitenkin tämäntyyppisiä seikkoja kuten vuokranantajan irtisanomisajan lyhentäminen kolmanneksella siitä, mitä se nykyisellään on, ja toisaalta tämä niin sanottu kahden vuoden kynnys, joten kyllä se vuokralaisten näkökulmasta valiokunnan varmaan täytyy arvioida, mikä on tämän vaikutus asumisturvaan.

Lyhytvuokraus on myös mainittu muutamana kerran. Tämä on ehkä sellainen asia, jota jonkin verran olen myös pohtinut, että nyt sekä tämä hallituksen esitys että seuraavaksi ministerin esittelemä ja sitten vielä YM:ssä valmistelussa oleva rakentamislain muutos, kaikki, jotenkin muodostavat kokonaisuuden ja niitä pitäisi myös yhdessä kyetä arvioimaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

14.29 **Jenni Pitko vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä alkuun haluan muistuttaa, miten yleistä vuokralla asuminen on. Ehkä se monesti aina myös saattaa unohtua. 1,6 miljoonaa suomalaista asuu vuokralla, ja yli miljoona asuntoa on vuokrauskäytössä. On todellakin tärkeätä, että lainsäädäntö on kiinni tässä päivässä ja se on selkeää ja tietenkin myös hyödynnetään digitalisaation suomat mahdollisuudet.

Asumisen kentällä tapahtuu paljon muutoksia. Tällä hallituskaudella ollaan erityisesti muutettu asumistukea — pienennetty sitä — ovat tulleet toimeentulotuen asumismenojen muutokset, ja samalla tietenkin meidän asuntokanta uudistuu varsin hitaasti. Opiskelijat hakeutuvat yhä edullisempiin asuntoihin, ja toisaalta tämä lyhytvuokraus vie vuokra-asuntoja pitkäaikaiselta vuokramarkkinalta pois. Samalla myös valtion tukemia asuntoja poistuu asuntomarkkinoilta nopeammin kuin uusia rakennetaan. On todella tärkeätä, että me pidämme huolta siitä, [Puhemies koputtaa] että vuokra-asujille on asuntoja saatavilla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Fagerström, olkaa hyvä.

14.30 **Noora Fagerström kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Minäkin osaltani haluan kiittää ministeriä tästä esityksestä. On odotettu pitkään, että saadaan selkeyttä. Nykyjärjestelmään on hyvin monimutkainen, ja oikeastaan, jos ajattelee tätä esitystä, nämä esitetyt muutokset ovat aika maltillisia. Käytännössä isoin muutos liittyy

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

vuokranantajan irtisanomisajan lyhentämiseen. Vuokralaisen asema pysyy pääosin ennallaan, muun muassa irtisanomisaika säilyy yhdessä kuukaudessa. Esityksen tavoitteenahan on joustavoittaa vuokramarkkinoita ja helpottaa asuntojen käyttöä sekä tarjontaa. Täällä monessa puheenvuorossa nostettiin tupakointi ja siihen liittyvät haasteet. On hyvä, että sitä täsmennetään nytten siltä osin, että voidaan kieltää se. Toivon, että kun tupakkalakiesitys tulee, niin sitä täsmennetään myös taloyhtiöiden osalta. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

14.32 **Veijo Niemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Arvoisa ministeri! Itsekin tuolla Tampereen seudulla muutamassakin kerrostaloyhtiössä olen hallituksen puheenjohtajana, ja nyt on arvon ministerillä todella hyviä muutoksia tulossa tähän huoneenvuokralakikuvioon.

Lähinnä kysyisin kahta asiaa: Kun siellä oli nyt tarkennus, että pitää vuokralaisen ilmoittaa asukkaiden määrä, niin miten näissä tilanteissa, kun on aika paljon näitä niin sanottuja sijoitusosakkeita ja siellä on sitten tätä Airbnb-touhua ja välillä voi yksi ihminen vuokrata sen huoneiston johonkin kesätapahtumaan, mutta voi ollakin, että siellä huoneistossa on 10—15 ihmistä vettä käyttämässä, niin miten me saadaan laskettua taloyhtiön puolesta näitten vesimaksujen määrä?

Ja miten sitten toinen tilanne, kun aika usein vuokraustilanteessa sanotaan tupakointikielto, lemmikkieläinkielto, mutta jos myöhemmässä vaiheessa tämä vuokralainen hommaakin kissoja taikka koiria taikka jotakin, niin onko se suoraan irtisanomisperuste? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

14.33 **Piritta Rantanen sd** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! On erittäin hyvä, että tätä ajantasaistetaan. Niin kuin ministeri tuossa kertoikin, meillä on paljon vuokranantajia ja vuokralaisia, joilleka nämä asiat eivät ole aivan päivänselviä, ja sen vuoksi tiedottaminen ja oikean tiedon jakaminen tämänkin jälkeen on erittäin tärkeää.

Tästä vuokravakuuden palauttamisesta jo muutama puheenvuoro tulikin, ja varmasti moni meistäkin on joutunut vaikka omia nuoriaan tai läheisiään neuvomaan, kuinka toimia näissä tilanteissa, kun vuokranantaja ei olekaan palauttanut vuokravakuutta tai siitä on perusteetta otettu joitakin maksuja, mihinkä ei yksimielisyyttä ole löytynyt. Näistä ehkä olisin kysynyt ministeriltä: kuinka näissä tilanteissa toimitaan, jos siitä vuokravakuuden palauttamisesta ja summasta ei yksimielisyyteen päästä?

Näitten irtisanomistilanteitten helpottamisesta: On kyllä monia tapauksia, joissa on aivan ymmärrettävää, että irtisanominen on tehtävä. Olisinkin kysynyt, oliko niin, että tästä on vielä jäänyt pois se, että jos poliisit joutuvat usein asunnossa vierailemaan, [Puhemies koputtaa] niin vuokranantaja ei siitä välttämättä tietoa edelleenkään saa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

14.34 **Vesa Kallio kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tosiaankin hallituksen esityksen tavoitteena on selkeyttää näitä vuokrasuhteiden menettelyjä. Kuten on tullut hyvin esille, ei ole ollenkaan harvinaista, että ongelmia aiheutuu niin

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

vuokranantajille kuin myös naapureille, mutta on myös toisinpäin, että on ongelmallisia vuokranantajia.

Lausuntokierroksella on tullut esille myös se, että tässä on tämmöisiä isoja periaatteellisia vaikutuksia, kun vastuuta siirtyy vuokralaiselle — ihan perustellustikin, mutta kuitenkin. Eli kyse ei ole pelkästään teknisestä päivityksestä vaan vuokrasuhteen valtasuhteiden muutoksesta. Se vuokralaisen asema heikkenee monessa tapauksessa ihan perustellusti, mutta pitää myös muistaa, että tässä on yleensä, käytännössä aina, jonkun kodista kyse.

Elikkä uudistus on kokonaisuutena myönteinen vuokranantajien suuntaan, mutta erityisesti tällaisten isojen, ammattimaista vuokraustoimintaa harjoittavien näkökulmasta. Pienvuokranantajille siinä on elementtejä, jotka voivat aiheuttaa lisää vastuuta ja tarvetta osaamiselle enemmän kuin aiemmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

14.35 **Juha Hänninen kok** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän ministeri Merta tämän tärkeän ja merkittävän asian eteenpäinviemisestä. Siellä on ilmeisestikin tulossa, ja onkin tulossa, Airbnb-lyhytvuokrausasia. Se on herättänyt todella paljon kysymyksiä tässä viime aikoina.

Nyt tavoitteenamme on päivittää 30 vuotta vanha huoneenvuokralainsäädäntö vastaamaan tämän päivän asumisen todellisuutta ja tarpeita. Ensinnäkin vuokrasuhteiden pelisääntöjä selkeytetään. Vuokrasopimusten irtisanomisajat muuttuvat loogisemmiksi ja oikeansuuntaisemmiksi. Vuokranantajan irtisanomisaika lyhenee kuudesta neljään kuukauteen pitkissä vuokrasuhteissa, mutta vuokralaisen irtisanomissuoja säilyy ennallaan. Tämä parantaa liikkuvuutta ilman, että vuokralaisen asemaa heikennetään. Toiseksi kodin terveellisyys ja turvallisuus vahvistuvat. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Karlsson, olkaa hyvä.

14.36 **Anette Karlsson sd** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies, ärade talman! Kiitos ministerille esittelystä.

Vuokramarkkinoiden toimivuus edellyttää, että sääntely on selkeää, ennakoitavaa ja käytännössä sovellettavaa. Ministeri nostikin esittelyssä esille tärkeitä näkökulmia tähän liittyen. Esityksessä tarkennetaan menettelytapoja, kuten tiedoksianto, vuokran tarkistamista ja vakuuden käsittelyä. On hyvä, jos tulkinnanvaraisuutta voidaan vähentää ja riitatilanteita ennaltaehkäistä. Samalla on syytä todeta, että vuokralainen on usein vuokrasuhteessa heikommassa neuvotteluasemassa ja asunto on välttämättömyshyödyke eikä vaihtoehtoja ole aina tosiasiallisesti tarjolla.

Arvoisa puhemies! Keskeistä on arvioida, miten sääntelyn selkeys ja käytännön toimivuus toteutuvat samalla, kun turvataan riittävästi vuokralaisen asema.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

14.37 **Ville Vähämäki ps** (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu puhemies! Tämä on hyvä ja tasapainoinen esitys, suojaa sopivasti kumpaakin osapuolta.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Niin kuin tässä edustaja Pitko totesi, tämä todellakin koskee 1,6:ta miljoonaa suomalaista. Haluaisin nostaa esille sen, kun meillä on noin suunnilleen se miljoona sopimusta olemassa, että näiden kauhutapausten lisäksi meillä on olemassa taatusti satojatuhansia tilanteita, missä kaikki menee todella hyvin, [Timo Heinonen: Juuri näin!] kaikki hoitavat velvoitteensa, suhtautuvat siihen sopimukseen kunnioittavasti. Todellakin tämä täytyy muistaa, että me nähdään monesti vain iltapäivälehtien otsikko ja kuvat. — Joo, näin se menee.

Haluaisin kysyä samasta asiasta kuin edustaja Niemi, tästä ilmoitusvelvollisuudesta huoneistossa asuvien henkilöiden osalta. Tässähän siis käytännössä vaikkapa vesimaksu voi syntyä siitä, kuinka monta henkeä huoneistossa asuu. Kuinka tätä käytännössä päivitetään ja valvotaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

14.39 **Lauri Lyly sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että lakia päivitetään. Aika pitkän aikaa se on ollut voimassa, ja siinä mielessä se on paikallaan. Tämä kuitenkin koskee aika isoa osaa suomalaisia, kun katsotaan, että isoissakin kaupungeissa puolet asuu vuokralla, eli tässä on todella merkittävästä asiasta kysymys. Tämä ei ole pieni asia kaiken kaikkiaan, kun tässä mennään.

Sitten kun täällä puututaan, oletetaan esimerkiksi tupakointikiellon osalta, että olettasäännös ulottuu myös jo voimassa oleviin vuokrasopimuksiin, niin tämä tuo myöskin tähän nykyiseen tilanteeseen muutoksia. Nämä jäävät vähän taka-alalle. Uusissa vuokrasuhteissa ja muissa on helppo näitä ehtoja laittaa, mutta myös olemassa olevan tilanteen osalta tapahtuu muutoksia.

Sitten tämä vuokranantajan irtisanomismahdollisuus kuudesta kuukaudesta neljään kuukauteen kyllä vuokranantajan tilannetta helpottaa, mutta vuokralaisen osalta saattaa tulla ongelmia löytää se uusi asunto. Kysynkin, miten nämä vuokramarkkinat toimivat tässä mielessä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

14.40 **Mai Kivelä vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä siitä, että tämän lain päivittäminen on ajankohtaista, ja on selvää, että tässä on nyt useita esityksiä koottu tähän samaan esitykseen. Osa niistä hyödyttää vuokranantajaa ja osa hyödyttää vuokralaista. [Timo Heinonen: Juuri näin!]

Tätä voidaan toki kiittää esimerkiksi siitä, mitä edustaja Lohikoskikin tässä mainitsi vuokravakuuden palauttamiseen liittyen. Se on hyvä uudistus, mutta kyllä tässä ehkä kokonaisuudessaan haaste on se, että kun jo valmiiksi tämä valtatasapaino on epäsuhtainen vuokranantajaa kohtaan ja nyt kun tehdään vielä heikennyksiä vuokralaisen asemaan, niin kyllähän se meissä vasemmistossa tietenkin herättää huolen siitä, miksi halutaan entisestään sitten vielä vahvistaa vuokranantajan asemaa tässä tilanteessa, jossa vuokralainen on heikommalla. Eli kysyisin vielä, miksi esimerkiksi tämä irtisanomisaika pitää lyhentää kuudesta kuukaudesta neljään kuukauteen. Neljä kuukautta on aika lyhyt aika [Puhemies koputtaa] etsiä uutta kotia, kun tiedetään, miten isosta asiasta on kyse, [Puhemies koputtaa] jos vaikka koko perheen pitää muuttaa. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joonas Räsänen, olkaa hyvä.

14.41 **Joonas Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä keskustelussa on laajoilta osin käyty lävitse näiden esitettyjen muutosten vaikutuksia nyt asunto-osakeyhtiöiden arkeen, mutta ajattelin nostaa vielä esille nämä muutamaiset muutokset, joilla itse asiassa on myös aika lailla varmasti käyttöä tulevaisuudessa. Nehän liittyvät sitten niihin tilanteisiin, joita valitettavasti Suomessa jonkun verran varmaan on edessä, missä puhutaan sitten asunto-osakeyhtiöiden hallituista alasajoista ja konkurseista.

Kun ne tähän kokonaisuuteen kuitenkin liittyvät ja kun valitettavasti joudun tästä poistumaan, niin olisin kysynyt ministeriltä, jos viitsitte tässäkin vaiheessa vastata, että kun näitä helpotuksia tänne tuodaan, niin moneenko mahdolliseen tilanteeseen nämä arvioiden mukaan tuovat sitä helpotusta? Me tiedämme, että meillä alueellisesti asuntomarkkinat ovat muuttuneet tavalla, joka tarkoittaa sitä, että taloudelliset edellytykset asunto-osakeyhtiöidenkin pyörittämiselle eri puolilla Suomea ovat aika lailla muuttuneet, ja en usko, että ne välttämättä palautuvat ennalleen. [Puhemies koputtaa] Toivottavasti näillä muutoksilla tuodaan sitten helpotusta niihin tilanteisiin, missä joudutaan esimerkiksi näihin alasajoihin turvautumaan. [Puhemies koputtaa] Olisin kysynyt, moneenko tapaukseen nämä helpotusta tuovat.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ensimmäisen puheenvuoron käyttänyt edustaja Heinonen saa vielä viimeisen sanan, ja sitten ministerille vastauspuheenvuoro. — Olkaa hyvä, edustaja Heinonen.

14.43 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me saimme tässä hyvää keskustelua. Halusin muutamaan asiaan kiinnittää huomiota.

Olen edustaja Vähämäen kanssa kyllä samaa mieltä siitä — niin kuin täällä on tuotu esille ja edustaja Lyly toi — että vuokra-asuminen on erittäin yleistä, ja valtaosassa nämä tapaukset toimivat täysin hyvin: niin vuokranantaja kuin vuokralainenkin ovat tyytyväisiä. Kun tässä keskustelussa nyt jäi aika kova paino sille, että vuokravakuutta ei kiusataksenne haluta palauttaa, niin kyllä itse uskallan sanoa, että isossa osassa on syytä siihen, miksi vuokravakuutta ei palauteta. Esimerkiksi asunnon loppusiivouksissa tai asunnon kuntoon tulleissa kysymyksissä, vaikkapa tupakoinnin tai kotieläinten tai muiden kautta, niihin yleensä aina löytyy ihan järkeviä perusteita.

Pidän myös itse hyvänä tämän tupakoinnin rajaamisen taannehtivuutta, mihin täällä viitattiin, kerran meillä saattaa olla myös sellaisia asuntoja, joissa asutaan vuosikymmeniä, ja silloin olisi erikoinen tilanne, jos siellä osassa asunnoista voisi vielä tupakoida ja häiritä sillä talon muita asukkaita. [Puhemies koputtaa] Pidän tämän taannehtivuuden tuloa myönteisenä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Oikeusministeri Meri, neljä minuuttia tai vähemmän, olkaa hyvä.

14.44 **Oikeusministeri Leena Meri:** Kiitos, arvoisa puhemies! Kiitän kiitoksista ja siitä, että vaikka niissäkin puheenvuoroissa, missä ehkä joitain yksittäisiä kohtia arvosteltiin — esimerkiksi tässä vasemmistoliiton edustajan puheessa — kuitenkin tuotiin esille se tosiasia, että tämä on tasapainoinen kokonaisuus. Tässä on painotettu sekä vuokralaisen

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

että vuokranantajan oikeutta, ja niinhän sen pitää ollakin. Ei ole sillä lailla, että on yhden oikeus.

Toisaalta jos ajatellaan nyt esimerkiksi näitä irtisanomisaikoja, niin vuokralaisella ne ovat hyvin vapaat, mikä on hyvä asia, kun voi vaihtaa asuntoa työn perässä, perhesuhteiden muuttuessa — on kuukausi aikaa. Voi se joskus vuokralaisellakin joku yksityinen kiire tulla, ja täytyy hankkia sitten uusikin asukas.

En pidä mitenkään kohtuuttomana sitä, että meillähän pohjoismaisestikin — on tietysti erilaisia järjestelmiä — vuokranantajilla on lyhyempiä irtisanomisaikoja. Ajattelen niin, että erityisesti yksityishenkilölle kuuden kuukauden irtisanomisaika on hyvin pitkä, jos tarvitsee asunnon esimerkiksi omaan käyttöön. Silloinhan voi olla niin, että itse asiassa tämä vuokranantaja on itse jo asunnoton, kun onkin oma tilanne muuttunut tai on muuttanut ulkomailta. Kuusi kuukautta on hyvin pitkä aika, ja minusta neljä kuukautta on ihan kohtuullinen aika. Toisaalta sitten voi hakea esimerkiksi muuttopäivän siirtoa.

Sitten on hyvä huomata, mitä ainakin tässä esityksessä nyt työryhmäkin oli pohtinut hyvin pitkään, että nämä irtisanomisperusteiden muutokset ovat niin merkittäviä muutoksia, että niitä ehdotetaan voimaan tuleviksi vain sen jälkeen, kun solmitaan uusia vuokrasopimuksia, ellei toisin sovita. Tämä on tietysti asia, mitä valiokunta voi pohtia. Siellä on tiettyjen pykäliden osalta, kuten tupakointikielto, todettu, että se voidaan ottaa vuokrasuhteisiin ja tulee takautuvasti, mutta sitten on tiettyjä, joita on arvioitu siten, että niitä ei voitaisi muuttaa takautuvasti. Toki valiokunta voi näitä vielä pohtia, mutta tämä poistaa minusta sitä huolta, kun täällä kysyttiin ehkä tästä nykyisestä tilanteesta tai miten tämä epävakauttaa sitä.

Tuossa virkamieheltä kyselin, ja on semmoinen näppituntuma, että keskimäärin 2—5 vuotta kestävät vuokrasuhteet. Keskiarvo oli vähän yli kaksi vuotta, mutta kuitenkin siinä mennään. Jos näitä irtisanomisaikoja eivät vuokralainen ja vuokranantaja nyt sovi muutettaviksi, niin eivät ne sieltä itsestään muutu. Toisaalta, jos ajattelen esimerkiksi isoja taloyhtiöitä tai tämmöisiä, niin kuin kunnallisia asunto-osakeyhtiöitä, niin en minä nyt näe mitään syytä, miksi heidän pitäisi irtisanoa ihmisiä. Eihän heillä ole mitään tarvetta omaan käyttöön, lähinnä voi olla joku remonttitarve. Varmasti näistä yksittäisissä tapauksissa päästään sopimaan.

Sitten täällä kysyttiin näistä... Niin, haluan ensin kiittää edustaja Kiurua vielä tuosta turvallisuudesta ja asumisrauhasta. Tähän kiinnitettiin kyllä huomiota valmistelussa erittäin paljon — juuri tähän, että kotiympäristö on semmoinen, että se on rauhallinen. Jos siellä on joku asukas, vuokralainen, joka jatkuvasti aiheuttaa väkivaltilanteita hänen ystävilleen, niin eihän siellä kukaan halua asua. Elikkä sitten mieluummin tämä lähtee kuin ne muut ihmiset.

Sitten tässä kysyttiin tästä, miksi tässä lainsäädännössä ei ole sitä, että saisi poliisilta tietoja käynneistä. Sitä pohdittiin siinä työryhmässä, ja se on sisäministeriön alaista lainsäädäntöä, ja todettiin, että sitä pitäisi valmistella siellä tarvittaessa. Siinä on kyllä haasteita. Tietojeni mukaan se on kai aikanaan ollutkin näin, mutta sitten on tullut eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisu tietosuojaan liittyen, josta syystä sitä on muutettu. Mutta maailma muuttuu ja turvallisuustilanne muuttuu, ja se voisi kyllä olla tähän tilanteeseen auttava. — Nyt loppui aika.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Sitten siirrymme puhujalistalle. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

14.48 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Koti on ihmisen perusoikeuden ytimessä. Se on paikka, jossa eletään arkea, kasvatetaan lapsia ja palaudutaan töistä. Koti on turvallisen arjen keskipiste.

Tämän esityksen keskeinen tavoite on lisätä ennakoitavuutta ja turvallisuutta vuokra-asumiseen, joka koskettaa jo yli 1,6:ta miljoonaa suomalaista. Kyse ei ole siis yksittäisestä sivuseikasta. Jokaisella meistä on läheinen tai tuttava, jonka turvallista arkea tämä laki koskettaa.

Arvoisa puhemies! Nyt tavoitteenamme on päivittää 30 vuotta vanha huoneenvuokralainsäädäntö vastaamaan tämän päivän asumisen todellisuutta.

Ensinnäkin, vuokrasuhteiden pelisääntöjä selkeytetään. Vuokrasopimusten irtisanomisajat muuttuvat loogisemmiksi ja oikeansuuntaisiksi. Vuokranantajan irtisanomisaika lyhenee kuudesta kuukaudesta neljään kuukauteen pitkissä vuokrasuhteissa, mutta vuokralaisen irtisanomissuoja säilyy ennallaan. Tämä parantaa liikkuvuutta ilman, että vuokralaisen asemaa heikennetään.

Toiseksi, kodin terveellisyys ja turvallisuus vahvistuvat. Vuokra-asunnossa tupakointi on jatkossa lähtökohtaisesti kiellettyä, ellei asiasta erikseen sovita. Tämä on merkittävä muutos erityisesti lapsiperheille ja allergikoille ja samalla selkeä askel kohti terveellisempiä koteja.

Kolmanneksi, vuokravakuuksia koskeva epäselvyys poistuu. Lakiin kirjataan selkeät määräajat vakuuden palauttamiselle ja sen käytölle. Vuokralaisen ei enää tarvitse odottaa kuukausia rahojaan ilman tietoa perusteista. Tämä vähentää riitoja ja vahvistaa luottamusta osapuolten välillä. Ymmärrän, että joku voisi väittää tämän uudistuksen lisäävän epävarmuutta vuokra-asumisessa. Todellisuudessa heikossa asemassa olevalle vuokralaiselle tärkeintä eivät ole pitkät irtisanomisajat vaan se, että säännöt ovat selvät, ymmärrettävät ja ennakoitavat myös silloin, kun velvoitteet tai elämäntilanne muuttuvat, ja että apu sekä oikeusturva ovat saatavilla. Heikoimmille vuokralaisille tämä tarkoittaa konkreettisesti sitä, että asunnonvaihto ei enää automaattisesti aiheuta taloudellista romahdusta.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys vahvistaa vuokralaisen oikeusturvaa, tuo varmuutta vuokranantajille ja ennen kaikkea tekee vuokra-asumisesta turvallisempaa, selkeämpää ja kohtuullisempaa. Se rakentaa koteja, joissa asuminen on rauhallista eikä arki ole jatkuvaa epävarmuutta. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

14.52 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies! Arvon ministeri! Käsittelemme hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain ja liikehuoneiston vuokrauksesta annetun lain muuttamisesta.

Yhä useampi asuu Suomessa vuokralla. Vuonna 24 vuokralla asujia oli peräti 1,6 miljoonaa. Jonkinlaista murrosta tässäkin asiassa on. Entistä harvempi haluaa enää omistaa asuntoa. Sitoutuminen johonkin tiettyyn asuinpaikkaan ei enää houkuta samalla tavoin kuin aikaisemmin.

Nyt vielä voimassa oleva lainsäädäntö on yli 30 vuotta vanhaa ja monin osin vanhentunutta, joten lakia on hyvä nyt päivittää. Sääntely ei kaikilta osin enää vastaa nykyisiä vuokramarkkinoita, digitalisaatiota eikä käytännön ongelmatilanteita. Vuokraoikeuden peruseriaatteisiin ei kuitenkaan tällä esityksellä kajota.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Asuntosijoittamisen kasvu, uudet vuokrauksen muodot sekä lyhytaikaisen vuokrauksen yleistymisen ovat taustalla vaikuttavia ilmiöitä. Esityksen tarkoituksena on selkeyttää vuokralaisen ja vuokranantajan oikeuksia ja velvollisuuksia sekä parantaa vuokramarkkinoiden toimivuutta. Selkeät ja laintasoiset säännöt on hyvä olla olemassa.

Arvoisa puhemies! Huomattava käytännön kohta uudistuksessa on se, että vuokranantajan irtisanomisaikaa lyhennetään pitkissä vuokrasuhteissa kuudesta kuukaudesta neljään kuukauteen. Puoli vuotta voi olla joissain tapauksissa vuokranantajalle aika pitkä aika odottaa asuntonsa vapautumista, jos hän itse tai perheenjäsen haluaisi siihen muuttaa. Vuokralaisen osalta asemaa parannetaan esimerkiksi asettamalla vuokravakuuden palauttamiseen 14 vuorokauden määräaika.

Esityksellä lakiin lisätään säännökset huoneistossa asuvien henkilöiden ilmoittamisesta, josta itselläni on muistissa hyvin tapaus takavuosilta, kun naapurit olivat ilmoittaneet vuokrahuoneiston oven olevan kuin pyöröovi porukan rampatessa edestakaisin. Kyseessä oli asunto, jonka ovessa oli yksi nimi, vuokranantajalla tiedossa kaksi nimeä ja sisälle mentäessä 12 patjaa lattialla.

Lisäksi lakiin lisätään säännökset tupakointikiellosta, vuokralaisen kuoleman vaikutuksesta vuokrasuhteen päättymiseen sekä siitä, miten vuokrasuhteen päätyttyä asuntoon jäänyt omaisuus käsitellään, ja lisäksi vuokranmaksuvelvollisuutta selvennettäisiin myös oikeudenkäynnin jälkeen erääntyvien vuokrien osalta. Varsinkin tämä tupakoimisen kieltoa koskeva säätely on koettu käytännössä epäselväksi. Hyvä täsmentää tämäkin.

Nykytilaan verrattuna laki sisältäisi myös aiempaa tarkemmat pelisäännöt vakuuden käyttämisestä sekä vuokran tarkistamisesta ja siihen liittyvästä ilmoitusmenettelystä. Lisäksi uudessa laissa tunnistettaisiin erikseen markkinoilla jo nyt yleisesti käytetty sopimusmalli, jossa vuokrasuhde on ensin määräaikainen ja jatkuu sen jälkeen toistaiseksi voimassa olevana.

Arvoisa puhemies! Kokonaisuutena uusi lainsäädäntö hyödyttää melko tasapainoisesti sekä vuokralaisia että vuokranantajia. Lainsäädäntö turvaa vuokralaisen asemaa ja ehkäisee kohtuuttomien ehtojen käyttöä, mutta samalla myös vuokranantajat hyötyvät siitä, että pelisäännöt ovat laissa määritetyt ja selvät kaikille. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, poissa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asunto-osakeyhtiölain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 34/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään ympäristövaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Oikeusministeri Meri, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.57 Oikeusministeri Leena Meri (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan useita muutoksia asunto-osakeyhtiölakiin. Tavoitteena on varmistaa, että yli 15 vuotta vanha sääntely vastaa tämän päivän asumisen ja toimintaympäristön tarpeita. Ehdotuksilla vahvistetaan taloyhtiöiden kykyä puuttua häiriöihin, helpotetaan hallittua alasajoa ja täsmennetään konkurssitilanteisiin liittyviä kysymyksiä. Samalla selkiytetään lyhytaikaisen vuokrauksen pelisääntöjä niin, että toiminta on mahdollista, mutta häiriöihin voimme puuttua nykyistä tehokkaammin. Näin myös hallitusohjelmassa haluttiin tämä asia tasapainottaa.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä vastataan oikeusministeriön osalta hallitusohjelmakirjaukseen, että lyhytaikaisen vuokraustoiminnan edellytykset varmistetaan, mutta samalla mahdollistetaan nykyistä parempi puuttuminen havaittuihin ongelmiin. Esityksessä sääntelyä ehdotetaan täydennettäväksi sen selventämiseksi, että hallintaanottoa voidaan käyttää keinona puuttua lyhytvuokrauksesta aiheutuvaan haittaan. Ehdotus mahdollistaisi nykyistä paremman puuttumisen sellaiseen asuinkäytöstä poikkeavaan lisäkustannukseen tai haittaan, jota yhtiölle, osakkeenomistajalle tai asukkaalle aiheutuu. Säännös toisaalta helpottaisi lain lukemista sen johdosta, että lyhytvuokrauksen sallittavuudesta asunto-osakeyhtiölain kannalta on ollut epäselvyyttä. Toisaalta sääntelyllä varmistettaisiin, että kukin osakkeenomistaja voi käyttää osakehuoneistoaan haluamallaan tavalla asumiseen ja siihen rinnastuvaan käyttöön.

Laissa ehdotetaan säädettäväksi osakkeenomistajien velvollisuudesta antaa yhtiölle tarvittavia tietoja lyhytvuokralaisesta. Näin yhtiöllä olisi paremmat edellytykset selvittää, onko lyhytvuokrausta harjoittanut osakkeenomistaja itse järjestänyt toimintansa riittävän huolellisesti vahinkojen minimoimiseksi. Lisäksi tietojen perusteella taloyhtiöllä olisi paremmat edellytykset selvittää sitä, kehen osakehuoneiston käyttäjään mahdollinen vahingonkorvausvaatimus on syytä kohdistaa.

Esityksessä ehdotetaan myös muita täsmennyksiä osakehuoneiston hallintaanottoperusteisiin, jotta yhtiöllä on käytössään riittävät keinot turvata asumisrauha ja asumisviihtyvyys. Tavoitteena on, että sääntely mahdollistaa jatkossa puuttumisen sellaisiin vähäistä suurempiin häiriöihin tai haittoihin, jotka jäävät nyt voimassa olevien hallintaanottoperusteiden soveltamisalan ulkopuolelle.

Ensinnäkin hallintaanottoperusteita ehdotetaan täydennettäväksi siten, että terveyden säilyttämiseksi säädetyn tai määrätyn rikkominen voi olla peruste osakehuoneiston ottamiselle yhtiön hallintaan. Säännöksestä seuraisi, että esimerkiksi tupakkalain perusteella määrätyn tupakointikiellon rikkominen olisi asunto-osakeyhtiölaissa säädetyin edellytyksin huoneiston hallintaanoton peruste. Rikkomuksen vähäistä suurempaa merkitystä arvioidaan aina tietysti tapauskohtaisesti.

Toiseksi hallintaanottoperusteita ehdotetaan täydennettäväksi uudella häiritsevän elämän viettämiseen tai järjestyksen rikkomiseen rinnastuvan erittäin painavan syyn perusteella. Tällä mahdollistetaan osakehuoneiston ottaminen yhtiön hallintaan myös silloin, kun osakkeenomistajan vieraana yhtiön rakennuksessa tai kiinteistöllä vierailevat

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

henkilöt aiheuttavat toistuvasti muille osakkeenomistajille haittaa ja häiriötä tai vahinkoa yhtiön omaisuudelle.

Hallintaanottomenettelyä koskevaa sääntelyä ehdotetaan täydennettäväksi erityisesti varoituksen ja hallintaanottopäätöksen sähköistä tiedoksiantoa koskevilla säännöksillä. Tavoitteena on tukea sähköisten menettelytapojen käyttöä.

Asunto-osakeyhtiön hallitun alasajon mahdollisuuksia ehdotetaan parannettavaksi selventämällä ja keventämällä yhtiön selvitystilaan asettamista ja kiinteistö- ja rakennusomaisuuden luovuttamista koskevia säännöksiä. Tarkoituksena on varmistaa, että yhtiökokouksen päätös selvitystilasta ja luovutuksesta olisi käyttökelpoinen keino yhtiön toiminnan päättämiseksi silloin, kun toiminnan jatkamisesta aiheutuisi osakkeenomistajille huomattavaa taloudellista vahinkoa.

Päätöksentekoa kevennetään luopumalla riippumattoman asiantuntijan lausunnosta. Yhtiökokoukselle olisi sen sijaan toimitettava riippumattoman asiantuntijan arvio yhtiön osakkeiden ja osakeryhmien käyvistä arvoista sekä yhtiön rakennusten ja kiinteistöjen kunnossapitotarpeista päätöstä seuraavien vähintään 10 vuoden aikana. Lisäksi laissa ehdotetaan säädettäväksi yhtiön ja osakkeenomistajien kunnossapitovastuun rajoittamisesta selvitystilaa ja luovutusta koskevan päätöksen jälkeen vain asumisen kannalta välttämättömään. Näin varmistetaan, että asunto-osakeyhtiö voi päättää toimintansa lopettamisesta hallitusti silloin, kun jatkamiselle ei enää ole edellytyksiä. Osakehuoneistot ovat voineet menettää arvonsa esimerkiksi taloyhtiöiden toimintaympäristön muutoksen takia.

Suomessa asuinalueiden rakennemuutos on ollut toisilla paikoilla voimakasta. Se on johtanut erityisesti asumisen keskittymiseen kasvukeskuksiin usein harvaan asuttujen alueiden, kuten maaseudun, kustannuksella. Haasteisiin vastaamiseksi laissa ehdotetaan myös poikettavaksi lain lähtökohtana olevasta suostumusvaatimuksesta yhtiöjärjestyksen vastikeperusteen muuttamiselle silloin, kun osakehuoneiston käyttötarkoitusta muutetaan. Nyt lakiesityksessä ehdotetaan, että päätös edellyttäisi neljän viidesosan määräenemmistöä yhtiön kaikista muista kuin muutoksen kohteena olevista osakkeista, ja sitä, että uudeksi vastikeperusteeksi valitaan uuden käyttötarkoituksen osakehuoneistoa vastaava vastikeperuste. Tällä on tarkoitus helpottaa esimerkiksi liikehuoneistojen käyttötarkoituksen muuttamista asuinhuoneistoksi huoneistojen vajaakäytön vähentämiseksi. Tällaisessa tilanteessa yksi osakas ei voisi olla taloyhtiötä hyödyttävän päätöksen esteenä. Lisäksi ehdotetaan selvennettäväksi yhtiön omien osakkeiden hankkimista koskevaa sääntelyä.

Asunto-osakeyhtiön konkurssia koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että päätös yhtiön omaisuuden konkurssiin luovuttamisesta kuuluisi ensisijaisesti yhtiökokoukselle. Lisäksi laissa ehdotetaan selvennettäväksi konkurssin oikeusvaikutuksia yhtiön osakkeenomistajien ja asukkaiden kannalta. Tavoitteena on varmistaa, että päätös konkurssiin hakemisesta tehdään yhtiössä lähtökohtaisesti osakkeenomistajia kuullen ja heidän kannaltaan ennakoitavalla tavalla.

Esityksessä myös ehdotetaan useampia muita asunto-osakeyhtiölain sääntelyn ajantasaistamista koskevia ehdotuksia. Ehdotukset perustuvat pääosin yhtiökäytännössä ja oikeuskirjallisuudessa ilmenneihin muutostarpeisiin. Näitä ovat muun muassa osakkeenomistajan tiedonsaantioikeus osakehuoneistoja koskevista asiakirjoista, yhtiön kunnossapitovastuun selventäminen esimerkiksi niin, että ikkunat kuuluisivat jatkossa yhtiön kunnossapitovastuun piiriin, ja osakkeenomistajan huolenpitovastuu

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

käytettävissään olevista tiloista. Osakkeenomistajan olisi hoidettava huolellisesti myös sellaista käytössään olevaa yhtiön tilaa, jonka hallintaoikeus ei perustu yhtiöjärjestykseen eikä vuokrasopimukseen. Ehdotukset perustuvat lain soveltamisesta saatuihin kokemuksiin, ja niiden tarkoituksena on helpottaa lain lukemista ja selventää toimintatapoja yhtiökäytännössä usein vastaan tulleissa tilanteissa.

Lakimuutosten olisi tarkoitus tulla voimaan 1.10.2026. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustajat voivat pyytää vastauspuheenvuoroja totuttuun tapaan. Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

15.06 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos esittelystä.

Asunnon hallintaanottoon liittyvää sääntelyä selkeytetään ja parannetaan — hyvä asia. Ministeri, kerroitte, että tämä voisi olla mahdollista, kun on erittäin painava syy, joka ei mahdu muiden olemassa olevien perusteiden alle. Kysymykseni kuuluu: Tämä palaute oikeastaan tulee tuolta kentältä kansalaiselta, joka kysyi, voisiko tällainen erittäin painava syy olla verkossa tapahtuva häirintä, häiriökäyttäytyminen. Häiriökäyttäytyminen on digitaalista, nykyään usein verkossa tapahtuvaa, ja hän kuvailee tilannetta, jossa taloyhtiössä hallituksen jäseniä, taloyhtiön muita asukkaita ja viranomaisia lähes päivittäin häiritään asumiseen liittyvillä kysymyksillä hyvin ei-rakentavalla tavalla. Eli voisiko tällainen tahallinen häirintä olla hallintaanoton peruste?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

15.07 Anne Rintamäki ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministeri Merelle asian esittelystä.

Esityksen keskeisiin muutoksiin kuuluvat esimerkiksi häiriötilanteisiin puuttumiseen, osakehuoneiston hallintaanottoon, taloyhtiön hallittuun alasajoon sekä sähköautojen latausmahdollisuuksien asentamiseen liittyvät säädökset.

Erityisen tärkeänä itse pidän uutta häiritsevän elämän viettämiseen tai järjestyksen rikkomiseen rinnastuvan, erityisen painavan syyn perusteella tehtävää hallintaanottoa. Ehdotettu uusi hallintaanottooperuste voisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi tilanteessa, jossa osakkeenomistajan tai muun osakehuoneistossa asuvan vieraat tai tämän johdosta yhtiön rakennuksessa tai kiinteistöllä muuten vierailevat henkilöt aiheuttavat toistuvasti muille osakkeenomistajille haittaa tai häiriötä taikka vahinkoa yhtiön omaisuudelle. Tässä on kyse ihan perusasioista: pitää osata elää ihmisiksi.

Tämä on aivan mahtava uudistus. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

15.08 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kiitos ministerille tästä esittelystä. Tämä esityshän on paljon puhututtanut, erityisesti tämän lyhytaikaisvuokrauksen vuoksi. Siinä on varmasti paljon niitä plussia ja miinuksia, ja on puhuttu jopa Rovaniemi-laista.

Itse tulen pienemmältä paikkakunnalta Jämsästä, ja minuunkin on muutama perinnöksi osakkeensa saanut omistaja ollut yhteydessä. Meillä on siellä iso hiihtokeskus Himos, ja lyhytaikaisvuokraus on monelle ainoa tapa saada edes vähän niistä yhtiövästikkeistä rahaa

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

takaisin. Useissa tilanteissa — tai voi sanoa, että myös valtaosassa — mitään ongelmia näitten lyhytaikaisvuokrausten kanssa ei kaikissa taloyhtiöissä ollenkaan ole.

Kysyisin sellaista seikkaa, että onko tässä missään kohtaa pohdittu erityisesti näitten pienten, ei nykyään edes asumiskäyttöön soveltuvien asuntojen poissulkemista tästä, koska on olemassa tosi pieniä asuntoja, joissa ei voi aidosti [Puhemies koputtaa] pitkäaikaisesti asua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko, olkaa hyvä.

15.09 **Jenni Pitko vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tässä on esitetty hyviä asioita, kuten osakkeenomistajan tiedonsaantioikeuden parantaminen taloyhtiössä taloyhtiön asiakirjoihin liittyen. Itse mietin, olisiko tätä voinut ulottaa myös vuokralaisen tiedonsaantioikeuteen, esimerkiksi kun on kyse terveyteen liittyvistä ja asunnon kuntoon liittyvistä asioista.

Toisaalta olemme tosiaan tilanteessa, jossa alueiden eriytyminen on niin pitkällä, että tämä asunto-osakeyhtiöiden konkurssiajatus on tuotava tähän lakiin, ja se on järkevää.

Tästä lyhyt vuokrauksesta pari sanasta. Sen määritelmä on tietenkin varsin vaikea ja valvomisenkin vaikeaa, joten voi olla, että tavallaan nämä kirjaukset jäävät siinä mielessä heikoiksi. On myös esitetty sitä, että asunto-osakeyhtiöt voisivat voimakkaammin puuttua tähän lyhyt vuokrauslainsäädäntöön, mutta itse ajattelen niin, että olisi hyvä, että meillä olisi vähän erilaisia sääntelykehikkoja eri puolilla Suomea. On aivan eri tilanne, kun mietitään Rovaniemeä tai kun mietitään vaikka Savonlinnaa, missä on tyhjiä asuntoja tällä hetkellä, kun taas [Puhemies koputtaa] Rovaniemellä on asuntopula.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Fagerström, olkaa hyvä.

15.11 **Noora Fagerström kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Arvoisa ministeri, kiitos myös tästä esityksestä. On hienoa, että taloyhtiöiden mahdollisuuksia puuttua häiritsevään lyhyt vuokraukseen parannetaan, asunnon hallintaanottoon liittyvää sääntelyä selkeytetään ja parannetaan sekä taloyhtiön toiminnan päättämistä helpotetaan keventämällä selvitystilaan asettamista koskevaa päätöksentekoa.

Asia, joka mielestäni esitykseen tulisi lisätä, on se, että asunto-osakeyhtiöillä pitäisi olla oikeus saada poliisiviranomaiselta tiedot huoneistokäynneistä. Tästä olikin puhetta jo edellisen esityksen yhteydessä, mutta tämä tiedonsaantioikeus voisi koskea vain asuntoa. Kaikki henkilötiedot ja käynnin syy voitaisiin salata. Tällaista toivoisin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.12 **Veijo Niemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Arvoisa ministeri, kaksi lyhyttä kysymystä. Toinen koskee sitä, kun itselleni hallituksen puheenjohtajana tulee paljon tätä vaatimusta, että yhtiökokous on pidettävä läsnäolokokouksena tai vähintään hybridinä. Tuleeko tähän nyt se muutos, että se aina löytyy vähintään hybridikokouksena, koska vanhempi senioriväestö kokee sen varsin hankalaksi, että olisi pelkästään nettiyhteydellä yhtiökokoukset?

Toinen kysymys, liiketilan muuttaminen asuinhuoneistoksi: Kun hyvin useinhan kerrostalojen alakerrassa näihin liiketiloihin ei kuljeta niistä rappukäytävän ovista vaan on

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

omat ovet, mistä kuljetaan tähän liiketilaan, ja se on katutasossa se liiketilan ovi, niin poistuuko siitä se rajoitus ja sen voi muuttaa asuinhuoneistoksi, vaikka se on sillä katutasokorkeudella? Siellähän on tällä hetkellä ollut sellainen este. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Ojala-Niemelä, olkaa hyvä.

15.13 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerille siitä, että on tuonut tämän asunto-osakeyhtiölain muutoksen meille käsiteltäväksi. Esityksessä ehdotetaan, että osakehuoneiston hallintaanoton perusteita täydennettäisiin lyhytaikaisen vuokraustoiminnan havaittuihin ongelmiin ja muihin taloyhtiöiden häiriötilanteisiin puuttumisen helpottamiseksi. Lisäksi tässä esityksessä ehdotetaan lisättäväksi 2 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, jonka perusteella yhtiö voisi puuttua lyhytvuokrauksesta yhtiölle, osakkeenomistajille ja/tai asukkaille aiheutuviin haittavaikutuksiin.

On totta, että tämä lyhytvuokraus on mahdollistanut myös Lapin ja Rovaniemen matkailun suuren kasvun. Meillä miljoonan turistin raja nyt viime kaudella meni rikki, mutta tällä on ollut kyllä lieveilmiöitä. Kun ihmiset tulevat ja menevät, se asunto-osakeyhtiö on niin kuin hollitupa eikä kukaan tiedä, ketä siellä on vuokraajina. Samoin sitten epäsiisteys on lisääntynyt, pyykkipusseja ja roskapusseja heitellään rappukäytävään [Puhemies koputtaa] ja häiriökäyttäytyminen on lisääntynyt. Uskon, että tämä laki tuo siihen parannusta. — Kiitos siitä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

15.14 **Pinja Perholehto sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille tästäkin esittelystä. Kokonaisuudessaan olen tismalleen samaa mieltä siitä, että varmasti moni muutos on omiaan helpottamaan erilaisiin häiriötilanteisiin puuttumista. Esimerkiksi nimenomaan tämä uusi hallintaanotto-peruste mahdollistaa asunto-osakeyhtiössä sellaisiin tilanteisiin puuttumisen, jossa asunnossa vierailevat ihmiset tai siellä lyhytaikaisesti asustavat ihmiset aiheuttavat merkittävää häiriötä vaikka siellä rappukäytävässä. Nykytulkinnan mukaisesti näihin ei ole ollut mahdollista puuttua.

No sitten tämä lyhytvuokraus, joka on tietty tässäkin esityksessä vain suht pieni osa mutta ihan hyvä parannus, on nähdäkseni kuitenkin vielä vähän haastava siinä mielessä, että tässä laissahan ei määritellä lyhytvuokrausta, vaan ilmeisesti tarkoitus on odottaa, että ympäristöministeriöstä annetaan rakentamislain muutos, jossa sitten asettamalla päivärajoitus tälle vuokraamiselle näin määriteltäisiin. Onko tämä käsitys oikea?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

15.16 **Mai Kivelä vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille esittelystä. Itsekin ajattelen, että kun tässä on useampi kohta, mitä nyt muutetaan, niin osa näistä on ihan kannatettavia sinällään ja sitten osaa varmasti vielä ympäristövaliokunnassa pohdimme. Tässä kohtaa itselläni olisi ministerille muutamia kysymyksiä, jotka liittyvät juuri tähän lyhytvuokraukseen.

Ensimmäinen oli juuri tämä, kun useassa lausunnossa on tuotu esille se, että pidetään ongelmallisena sitä, että tätä määritelmää ei ole tehty, niin sama kysymys kuin edustaja

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Perholehdolla: onko siis se ajatus nyt niin, että nimenomaan tämän rakentamislain kautta se määritelmä sitten saadaan, ja sen takia sitä ei tässä ole?

Toinen kysymys liittyy näihin vuokralaisten oikeuksiin ja siihen, keneen nämä mahdolliset häittavaikutukset kohdistuvat. Näettekö tämän mahdollisena, mikä pitäisi vielä paremmin huomioida, eli vuokralaisten oikeuksien huomioimisen tässä kohtaa?

Sitten vielä tästä lyhytvuokrauksen valvonnasta: [Puhemies koputtaa] miten käytännössä se toteutuu, kun tähänkin kohtaan [Puhemies koputtaa] on kohdistunut kritiikkiä? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Oikeusministeri Meri, kolme minuuttia, olkaa hyvä. [Ministerin mikrofoni on kiinni] — Käyttäisittekö mikrofonia? [Leena Meri: Nyt se meni! No niin, nyt pääsen kertomaan.]

15.17 Oikeusministeri Leena Meri: Arvoisa puhemies! Kiitos puheenvuorosta.

Edustaja Niemi kysyi tästä, miten on sen oven sijoittuminen. Ymmärrykseni mukaan se tulee rakennuslainsäädännöstä, että asunto-osakeyhtiölaissa muutetaan nyt sitä, millä määräenemmistöllä sen voi tehdä.

Mitä tulee sitten siihen, kun täällä kysyttiin, oliko pohdittu erityisesti pienten asuntojen kohdalla, niin tietojeni mukaan ei ole asutokoon mukaan näitä asioita pohdittu.

No, tässä lainsäädännössä on lähdetty siitä, minkälaista haittaa siitä lyhytvuokrauksesta voi olla muille osakkeenomistajille, ja sitä arvioidaan sen haitan mukaan. En uskalla lähteä lupaamaan, minkälaista siitä rakennuslainsäädännöstä sitten lopulta ympäristöministeriöstä tulee. Siellähän on ollut erilaisia versioita siitä, ja me jäämme tietysti sitten näkemään, minkälaista sieltä tulee. En lähde sitä arvioimaan.

Mielestäni on tärkeätä, että tässä nyt on tällainenkin pykälä, että siihen voidaan puuttua. Toki on olemassa sellaisiakin näkökantoja, että olisi haluttu määräenemmistöllä kieltää osakeyhtiössä tällainen lyhytvuokraustoiminta, mutta täällä esityksessä on pohdittu sen perustuslaillisia ongelmia siinä, että se puuttuisi liikaa omaisuudensuojaan taannehtivasti. Toki uusissa yhtiöissä, jos perustetaan esimerkiksi yhtiö, siellä perustamissopimuksessahan voidaan todeta, että tämä on vain asumiseen tarkoitettu, ja tämä on ymmärtääkseni aivan täysin laillinen järjestely. Mutta siinä on aina juuri se, että kun on hankkinut asunnon, niin sitä voi käyttää vuokraamiskäyttöön.

Eihän tietysti kaikki Airbnb-toiminta häiritsevää toimintaa ole. Sitten taas toisaalta kuulee juuri pohjoisesta, esimerkiksi Rovaniemeltä, että jos tämä kokonaan Suomessa kiellettäisiin tai rajoitettaisiin valtavasti, niin minnekäs meidän turistit laitetaan. Tämä on ollut hyvin tasapainotteleva kysymys.

Ja mitä sitten tulee — oliko se edustaja Kiuru, joka kysyi — tähän tiettyyn tapaukseen, niin en kyllä uskalla lähteä ottamaan kantaa, voisiko se olla erityisen painava syy. Ne on täällä laissa määritelty, ja tapauskohtaisesti pitää arvioida, mikä on sitten milloinkin erittäin painava syy yhtiölle tai muille osakkaille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Sitten siirrymme puhujalistalle. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

15.20 Anne Rintamäki ps: Arvoisa puhemies! Paljon on julkisuudessa herättänyt keskustelua niin sanottu lyhytvuokraus esimerkiksi Airbnb-tyyppisten kanavien kautta. On

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

ollut tapauksia, joissa lyhytvuokrauksesta on aiheutunut haittaa taloyhtiössä vakituisesti asuville ihmisille, ja siksi on tietysti tarkoituksenmukaista puuttuakin havaittuihin haittapuoliin. Esitys mahdollistaakin sen, että yhtiö voi osakehuoneiston hallintaanotolla puuttua asuinhuoneiston lyhytaikaiseen vuokraamiseen, jos siitä aiheutuu yhtiölle tai osakkeenomistajille asuinkäytöstä poikkeavia lisäkustannuksia tai muuta haittaa.

Lisäksi huoneiston toisen käyttöön antaneen osakkeenomistajan olisi huolehdittava, että hänellä on tarvittavat tiedot huoneiston käyttöoikeuden saaneesta. Tällaisia tietoja olisivat muun muassa lyhytvuokralaisen tunniste- ja yhteystiedot. Yhtiö voi tarvita tällaisia tietoja lyhytvuokralaisen aiheuttamien mahdollisten vahinkojen selvittämiseksi.

On myös tärkeää huomioida, että jo tällä hetkellä taloyhtiöllä on mahdollisuus kieltää asuntojen lyhytvuokraus kokonaan. Tähän mahdollisuuteen ei tule muutosta tällä esityksellä.

Arvoisa puhemies! Lyhytvuokraus ja majoitustoiminta ylipäätään on aivan tavallinen ja laillinen elinkeino. Vaikka ongelmia on kiistatta jonkin verran ollut, suurin osa vuokraustoiminnasta on kuitenkin sellaista, joka ei sen suurempia ongelmia aiheuta. Ei ole siis mitään syytä rajata tätä elinkeinoa pois kaikilta. Suuri osa suomalaisista lyhytvuokraajista on yksityisiä henkilöitä, jotka majoittavat omaan kotiinsa tai säästämäänsä ja sijoittamaansa asuntoon.

Ongelmiin pyritään kuitenkin puuttumaan, ja siksi uusi lainsäädäntö on täysin tarpeellinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

15.21 Pinja Perholehto sd: Kiitos, puhemies! Ehdin jo aiemmin sanoa oikeastaan pääasiani, mutta yksi tema, johon kollegat sekä tässä asiakohdassa että itse asiassa edellisessäkin viittasivat, jäi sanomatta. Se liittyy kyllä nimenomaan näihin häätöihin ja siihen, millä tavalla niissä on mahdollista käyttää erilaista materiaalia poliisiviranomaiselta tai muilta viranomaisilta. Tiedossahan on nimenomaan jopa sellaisia tapauksia, joissa on ollut mahdotonta vaikka poliisia kutsua henkilötodistajaksi, koska ei ole vain ollut riittävästi näyttöä osoittaa. Toivon, että tämä ehkä voi olla sellainen asia, että vaikei se sisälly itsessään tähän hallituksen esitykseen, kuten ministerikin kuvasi aiemmin, niin ehkä valiokuntakäsittelyn yhteydessä valiokunta löytäisi yksimielistä ajattelua sen suhteen, että tämä sitten ehkä asianomaisessa ministeriössä ja sen kautta myöhemmin toisessa valiokunnassa etenisi.

Nimittäin erittäin ongelmallinen tilanne on kyllä muille siinä asunto-osakeyhtiössä asuville ihmisille myös se, jos he kokevat oman turvallisuutensa vaarantuvan siitä, että pitäisi omalla nimellä lähteä kertomaan erinäisistä tilanteista — ja tietenkin käänteisesti myös niin päin, että sen henkilön, joka omistaa asunnon, oikeusturvahan on myös kyseessä siinä, jos ollaan liikaa vain ihmisten kertomusten perusteella etenemässä. Puolin ja toisin tietenkin se siinä tasapainottaa, mutta luulen ainakin näiden puheenvuorojen perusteella, joita täällä kuulimme, että ehkä tästä löytyy poikki puolueiden yhteneväisiä näkemyksiä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen poissa, edustaja Kaarisalo poissa, edustaja Kallio poissa.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Asia lähetettiin ympäristövaliokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n ja 3 luvun 5 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.24 **Työministeri Matias Marttinen** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia paljon, arvoisa herra puhemies! Hallitus toimii määrätietoisesti sääntelyn purkamiseksi ja yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi. Tätä työtä me teemme paitsi kansallisesti myös vaikuttamalla Euroopan unionin sääntelyyn. Nyt voimassa olevalla kaudella komissio on aloittanut tärkeän työn, jonka tavoitteena on helpottaa yritysten sääntelytaakkaa ja siten edesauttaa kasvua. Komissiolle on syytä antaa tähän vahva tuki.

Kevyemmästä sääntelystä on kyse nyt myös käsittelyssä olevassa lakiehdotuksessa. Esitys juontuu komission vuosi sitten keväällä julkaisemasta omnibuspaketista, joka keventää merkittäväällä tavalla raportoinnista aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Yhdenmukaisesti tämän paketin kanssa lakiesityksen tavoitteena on helpottaa yritysten hallinnollista rasitetta niin paljon kuin EU-lainsäädäntö sitä mahdollistaa.

Esityksessä ehdotetaan kirjanpitolain muuttamista siten, että kestävyysraportointivelvollisten yritysten piiriä supistetaan. Tämän mukaisesti Suomessa raportointivelvollisiksi jäisi 130 suuryritystä, mikä vastaa yhtä kymmenesosaa nykylakiin verrattuna. Niin ikään raportoitaviksi edellytettyjen tietojen määrä tulee huomattavasti vähenemään EU-komission myöhemmin säädettävällä asetusmuutoksella. Direktiivi velvoittaa komission tähän raportoinnin sisältökevennykseen ilman, että siitä olisi tarpeen säätää Suomen eri laissa. Lakiehdotus vastaa direktiivin sisältöä käsittäen omnibuspaketin mukaisen raportointirajan korotuksen.

Raportointivelvollisten piirin supistaminen direktiivin mukaisesti on perusteltua, jotta velvoitteet kohdistuvat aikaisempaa tarkoituksenmukaisemmin. Samalla kevennetään hallinnollista taakkaa EU-sääntelyn mahdollistamaan täyteen määrään. Ehdotuksessa ei ole mitään direktiivin ylittäviä lisävaatimuksia, vaikka direktiivi ne periaatteessa sallisikin. Tämä vastaa sitä, että hallitusohjelmassa pidetään tarpeellisena välttää EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä. Toisaalta lakiehdotus sallii myös sen, että raportointirajat alittava yritys voisi vapaaehtoisesti eli niin halutessaan laatia kestävyysraportin ja varmentaa sen tilintarkastajalla.

Hallituksen ja esityksen lakiehdotus ei vaikuta verokertymään eikä myöskään aseta uusia velvoitteita Verohallinnolle. Vaikutusta ei myöskään ole Patentti- ja rekisterihallitukselle, joka toimii kestävyystietojen rekisteriviranomaisena.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Lainmuutosta voitaisiin kuitenkin soveltaa takautuvasti eli jo viime vuodenvaihteessa alkaneella tilikaudella. Tällä halutaan mahdollistaa se, että uusien raportointirajojen alle jäävän yrityksen ei tarvitsisi laatia raporttia tältä vuodelta, vaikka se olisi ollut siihen nykyainsäädännön mukaisesti velvollinen.

Herra puhemies! Toivon, että tämä sali antaa tukensa yritysten hallinnollisen taakan keventämiselle. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle tuotesektorilainsäädännön uudistamiseksi

Hallituksen esitys HE 41/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Työministeri Marttinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.28 **Työministeri Matias Marttinen** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia paljon, arvoisa herra puhemies! Hallituksen esityksen pääasiallisena tavoitteena on panna kansallisesti täytäntöön sisämarkkinoiden hätätilaa ja sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä koskeva Euroopan unionin toimenpidekehys. Kehystä koskevan EU:n neuvoston ja parlamentin asetuksen liiteasetus ja direktiivi sisältävät säännökset poikkeusmenettelyistä tiettyjen tuoteryhmien markkinoille saattamisessa.

Tarkoituksena on varmistaa se, että sisämarkkinoilla on käytettävissä menettelyt, joiden avulla vältetään vastaavat häiriöt kuin on viime vuosina aiheutunut muun muassa koronapandemian aikana sekä Venäjän hyökkäyssodan seurauksena. Nämä tapahtumat osoittivat unionin haavoittuvuudet erityisesti toimitusketjujen ja kriittisten tuotteiden saatavuuden näkökulmasta.

Näillä EU-säädöksillä säädetään kolmiportaisesta kriisikehyksestä, joka koostuu valmiussuunnitteluvaiheesta, valmiustilavaiheesta ja sisämarkkinoiden hätätilavaiheesta. Näistä kolmesta vaiheesta viimeinen eli sisämarkkinoiden hätätilavaihe voidaan ottaa käyttöön neuvoston päätöksellä silloin, kun häiriö merkittävästi vaarantaa sisämarkkinoiden toiminnan. Hätätilassa komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joilla voidaan muun muassa velvoittaa yrityksiä asettamaan tietyt tilaukset etusijalle tai toimittamaan kriittistä tuotantoa koskevia tietoja.

Liitedirektiivillä ja -asetuksella muutetaan useaa sisämarkkinoiden yhdenmukaistamisdirektiiviä ja -asetusta. Asetuksen ja direktiivin tavoitteena on, että

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

kriittisten tuotteiden markkinoille saattaminen on mahdollista toteuttaa sisämarkkinoiden hätätilassa tavanomaista nopeammin ja nykyistä koordinoidummin.

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetulla lailla luotaisiin poikkeusmenettelyjä, joiden avulla tuotteita voitaisiin saattaa markkinoille ilman tavanomaisia vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä olennaisten turvallisuusvaatimusten täytyessä. Laki myös sisältäisi säännökset merkinnästä ja jäljitettävyydestä, jotta poikkeusmenettelyin markkinoille saatetut tuotteet voidaan tunnistaa.

Lisäksi lailla on tarkoitus tehostaa markkinavalvontaa ja tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden välillä. Liitedirektiivin mukaan sen perusteella annettuja kansallisia säännöksiä on sovellettava 30. päivä toukokuuta alkaen. Liiteasetuksen mukaan asetusta sovelletaan sellaisenaan 29. päivä toukokuuta tätä vuotta lukien. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia, ministeri. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.30 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Kun puhumme huoltovarmuudesta ja turvallisuudesta, puhumme lopulta hyvin arkisista asioista, siitä, että kriisin hetkellä sairaalassa riittää suojavälineitä, siitä, että energiaa ja rakennustarvikkeita on saatavilla, ja siitä, että yhteiskunnan perustoiminnot eivät pysähdy tiukkaan lainsäädäntöön silloin, kun aikaa ei yksinkertaisesti ole.

Tämä esitys vastaa suoraan ongelmaan, jonka opimme viime vuosien kriiseistä. Pandemia ja geopoliittiset häiriöt osoittavat, että vaikka tuotteita olisi periaatteessa olemassa, ne eivät aina pääse ajoissa markkinoille: sertifikaatit viivästyvät, toimitusketjut katkeavat ja kansalliset viranomaiset toimivat eri tahtiin. Tämä on vakava turvallisuusriski, joka meidän tulee torjua ennen kuin seuraava yhteiskunnallinen kriisi koettelee kestävyttämme.

Arvoisa puhemies! On syytä kysyä ääneen, mitä tämä esitys tekee käytännössä. Se luo selkeän hätätilamenettelyn, jota voidaan käyttää vain erittäin poikkeuksellisissa olosuhteissa ja tilanteissa. Kun Euroopan unionissa todetaan sisämarkkinoiden hätätila ja tietyt tuotteet nimetään kriittisiksi, Suomi voi tämän lain nojalla toimia nopeasti. Viranomainen voi myöntää määräaikaisen luvan tuoda ja ottaa käyttöön turvallisia tuotteita silloinkin, kun normaali sertifiointiprosessi ei ehdi valmistua. Turvallisuudesta ei tingitä, mutta turha viivyttely poistetaan.

Arvoisa puhemies! On tärkeää korostaa, että kyse ei ole vapaalipuista tai sääntöjen romuttamisesta, päinvastoin. Laki edellyttää, että tuotteiden turvallisuus voidaan luotettavasti osoittaa: ne merkitään erikseen kriisinaikaisiksi tuotteiksi, ja niitä valvotaan tavallista tarkemmin. Jos tuote osoittautuu vaaralliseksi, lupa voidaan välittömästi perua. Tämä on vastuullista varautumista, ei riskinottoa. Samalla esitys vahvistaa viranomaisten yhteistyötä, kun tieto poikkeusluvasta, riskeistä ja markkinoille tulevista tuotteista liikkuu viranomaisten, Tullin ja muiden EU-maiden välillä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleistukilain 13 ja 19 §:n ja työttömyysturvalain 10 luvun 4 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 13/2026 vp
Valiokunnan mietintö StVM 1/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysturvalainin mietintö StVM 1/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.34 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tänä vuonna valmistelemme sosiaaliturvauudistuksen kokonaisuutta. Tämä esitys on osa sitä. Jatkossa nyt kaavailtu yleistuki korvautuu peruspäivärahan ja työmarkkinatuen. Tämän muutoksen yhteydessä meidän velvollisuutemme on varmistaa, että järjestelmä toimii oikeudenmukaisesti, ennakoitavasti ja ennen kaikkea siten, että suomalaisten arjen turvallisuus vahvistuu. Sosiaali- ja terveysturvalainin mietintö on käsitellyt esityksen huolellisesti ja kiinnittänyt huomiota siihen, että meidän tulee viipymättä selvittää nyt säädettävän yleistuen tarveharkinnan vaikutukset heihin, jotka ovat tehneet päätöksen siirtyä osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle. Hyvällä politiikalla on rohkeutta puuttua lain tuomiin muutoksiin ennakoimattomien vaikutusten korjaamiseksi.

Arvoisa puhemies! Arjen turvallisuus syntyy siitä, että ihmisellä on varmuus toimeentulosta myös muutostilanteissa. Työttömyys, uranvaihto tai maahanmuutto ovat tilanteita, joissa ihminen tarvitsee tukea enemmän. Tämä esitys korjaa yleistuen osalta sen, että alkuperäisessä muodossaan esitys yleistuesta ei riittävällä tavalla huomioinut aiempia työttömyysturvasäännösten käytäntöjä odotusajan osalta. Yleistuen odotusaikaa ei tule soveltaa silloin, kun ihminen osallistuu työvoimakoulutukseen, opiskelee työttömyysetuudella tuettuna tai suorittaa kotoutumisen edellyttämää luku- ja kirjoitustaidon koulutusta. Kun ihminen ottaa konkreettisen askeleen kohti työelämää, häntä ei pidä rangaista odotusajalla. Yhteiskunta hyötyy aina siitä, kun ihminen koulutautuu, uudistaa osaamistaan tai kotoutuu suomalaiseen yhteiskuntaan.

Arvoisa puhemies! Esitys vahvistaa arjen turvallisuutta myös yrittäjien kannalta. Monet pienyrittäjät lopettavat yrityksensä vaikeissa taloustilanteissa, ja näihin tilanteisiin liittyy usein yritysomaisuuden myynti. Esityksessä yleistukeen lisätään keinot, joiden avulla myyntivoiton jaksottaminen voidaan tehdä selkeästi, johdonmukaisesti ja oikeudenmukaisesti. Tämä vastaa täsmälleen sitä, mitä nykyisessä järjestelmässä on pidetty kohtuullisena. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, poissa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 13/2026 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle pienten riita-asioiden menettelyä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 89/2025 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 4/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.37 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Suomen oikeusjärjestelmän vahvuus on aina perustunut siihen, että jokainen kansalainen voi luottaa oikeuden saatavuuteen varallisuudesta tai asemasta riippumatta. Kun kansalainen tietää, että hänen riitansa voidaan käsitellä oikeudenmukaisesti ja kohtuullisin kustannuksin, vahvistuu samalla koko yhteiskuntamme turvallisuus ja vakaus. Nyt käsittelyssä oleva esitys pienten riita-asioiden menettelystä rakentaa tätä luottamusta. Sen avulla halutaan madaltaa kynnystä viedä erityisesti vuokrasuhteisiin liittyviä pieniä riitoja käräjäoikeuteen. Esitys on rajattu koskemaan asuinhuoneiston vuokrasuhteita, sillä asuminen on ihmisen perustarve ja siihen liittyvät riidat koskettavat usein kaikkein arkisimpia tarpeitamme: kotia, turvaa ja luottamusta. Lakivaliokunta on saanut tämän esityksen käsiteltävä huolellisesti. Siihen on tehty tarpeellisia muutoksia, jotta se voi nyt edetä täysistuntokäsittelyssä valmiiksi.

Arvoisa puhemies! Me tiedämme, että vuokra-asioihin liittyviä riitoja jää tänä päivänä viemättä tuomioistuimeen. Syynä on usein pelko kustannuksista, oikeusprosessin raskaudesta ja epävarmuudesta. Tämän esityksen tavoite on muuttaa tilannetta. Pienten riita-asioiden menettely on yksinkertaistettu, joustavampi ja kustannuksiltaan saavutettavampi. Se tuo oikeuden lähemmäksi tavallista ihmistä ja lisää luottamusta siihen, että myös pienemmissä asioissa oikeus toteutuu. Lisäksi, kun ihmiset kokevat, että riitoihin saa ratkaisun oikeusteitse, he sitoutuvat paremmin lakeihin ja sopimuksiin. Tämä vahvistaa yhteiskunnan eheyttä ja luo vakautta, joka heijastuu aina kansalaisten turvallisuudentunteeseen. Siksi haluamme parantaa oikeuden saatavuutta, nopeuttaa ja yksinkertaistaa oikeusmenettelyä, keventää kustannuksia ja vähentää oikeudenkäyntien pelkoa. Meidän velvollisuutemme on lainsäätäjänä varmistaa, että oikeus kuuluu kaikille, ei vain heille, joilla on varaa pitkiin ja kalliisiin prosesseihin. — Kiitoksia, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, poissa. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

15.40 Juha Viitala sd: Arvoisa herra puhemies! Suomessa on jo pitkään ollut tarve löytää kohtuullisempi tapa hakea oikeutta arjen riita-asioissa ja erityisesti vuokrariidoissa, joissa vastakkain voivat olla, ja melko useasti ovatkin, aivan tavalliset ihmiset. Hallituksen esitys pienten riita-asioiden menettelystä vastaa tähän tarpeeseen melko hyvin.

Liian moni vuokralainen tai vuokranantaja luopuu asiansa viemisestä oikeuteen, ei siksi, että se asia olisi vähäpätöinen, vaan siksi, koska riski on liian suuri. Nykyisin häviäjä voi joutua maksamaan vastapuolen kuluja useita tuhansia euroja, ja tämä on riski, jota moni ei uskalla ottaa. Nyt ehdotettu menettely rajaa kuluriskin enintään noin tuhanteen euroon. Se on iso askel kohti oikeuden saatavuutta, jonka tulee olla oikeus kaikille eikä vain varakkaille.

Uusi menettely tekee prosessista myös yksinkertaisemman ja nopeamman. Asia voidaan ratkaista pitkälti kirjallisesti, tai asianajaja ei ole välttämätön. Tuomari ohjaa prosessia aktiivisesti ja huolehtii siitä, että asia tulee riittävästi selvitettyksi. Samalla varmistetaan, että pienituloisilla on mahdollisuus oikeusapuun. Tämä on välttämätöntä, jotta oikeusturva toteutuu yhdenvertaisesti. Oikeuden saatavuus ei saa olla kiinni ihmisten maksukyvyistä.

Arvoisa puhemies! Tämä uudistus on oikeansuuntainen ja tarpeellinen, mutta se ei vielä yksistään ole riittävä. Soveltamisalan laajentaminen on keskeinen jatkokysymys. Nyt käsittelyssä olevan esityksen mukaisesti menettely tulee koskemaan lähinnä vuokrasuhteisiin liittyviä riitoja, mutta samankaltaista kevennettyä menettelyä tarvittaisiin myös kuluttajariidoissa ja muissa pienemmissä arjen kiistoissa. Kun kokemuksia on kertynyt, on perusteltua edetä laajentamiseen, ja tätä myös lakivaliokunta edellyttää mietinnössään.

Lakivaliokunta nostaa mietinnössään esiin kaksi huolta, joihin hallituksen olisi vastattava: tuomioistuinten resurssit ja digitalisaation vaikutukset. Jos käräjäoikeudet ovat jo nyt kuormittuneita, on vaarana, että uudistuksen tavoitteet oikeuden saannin nopeuttamiseksi eivät kuitenkaan toteudu. Ilman riittäviä resursseja emme voi taata nopeampaa käsittelyä, ja kun menettelyä digitaalisesti kehitetään, on pidettävä huolta siitä, että jokaisella on mahdollisuus asiointiin.

Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys madaltaa kynnystä hakea oikeutta ja auttaa tavallisia ihmisiä ratkaisemaan arkisia ongelmia kohtuullisin ehdoin. Kun oikeus on aidosti kaikkien ulottuvilla, yhteiskunnan luottamus ja oikeusvaltio vahvistuvat. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen poissa, edustaja Kaarisalo poissa. — Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.43 Veijo Niemi ps: Arvoisa herra puhemies! Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelu siirretään tämmöiselle uudelle Oikeuspalveluvirastolle. Minun mielestäni tämä on todella hyvä muutos siinä mielessä, että kun itse aikanaan olin poliisihommissa, niin monta kertaa, kun esitti joillekin kahdelle osapuolelle jonkun riita-asian sovittelua, että sosiaaliväki hoitaa tätä tästä eteenpäin, aika usein tuli se, että ”en minä semmoiseen halua ryhtyä”. Minun mielestäni tämä selkeyttää nyt niin, että kun on kyseessä sitten rikosasia tai riita-asia ja selvittelyporukka on oikeusnimikkeellä alkava virasto, joka hoitaa näitä asioita, niin tämä varmasti luo kansalaiselle semmoista turvallisuudentunnetta, että hänen asiansa on nyt oikealla instanssilla hoidossa. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 89/2025 vp sisältyvät 1.—6. lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 7. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain ja Oikeuspalveluvirastosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 200/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 5/2026 vp

Toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.45 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tämä esitys tuo käsittelyymme kaksi tärkeää uudistusta, jotka vahvistavat oikeusjärjestelmäämme, sen toimivuutta ja kansalaisten arjen turvallisuutta. Jatkossa rikos- ja riita-asioiden sovittelu siirtyisi sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudesta oikeusministeriön hallinnonalalle. Tämä tekee sovittelusta aiempaa selkeämmän osan rikosentorjuntaa ja oikeusprosessin kokonaisuutta. Muutos ei muuta sovittelun sisältöä, mutta se selkeyttää vastuunjakoja ja vahvistaa mahdollisuuksia kehittää toimintaa yhtenäisemmin koko maassa. Samalla myös Oikeuspalveluviraston rakennetta uudistetaan, jotta asiakkaan pääsy palvelujen piiriin voidaan nopeuttaa ja viranomaisten työaikaa tehostaa. Nämä ovat tärkeitä uudistuksia, jotka myös lakivaliokunnassa saivat kannatusta.

Arvoisa puhemies! Näin yksinkertaiselta kuulostava uudistus saa väistämättä pohtimaan, mitä se merkitsee kansalaistemme arjessa. Ensimmäkin sovittelun siirtyminen oikeushallintoon vahvistaa rikosasioiden käsittelyn eheyttä. Sovittelu nopeuttaa prosesseja sekä auttaa etenkin nuoria palaamaan oikeille raiteille ja vähentää siten rikosten uusimista. Tämä lisää koko yhteiskuntamme turvallisuutta.

Toiseksi talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen erillisiin talous- ja velkaneuvontatoimistoihin helpottaa velkaongelmien varhaista hoitoa. Esteellisyyksien väheneminen ja prosessien sujuvoituminen tarkoittavat, että apua saa nopeammin oikeasta paikasta ja resurssit säästyvät. Näissä vaikeissa elämäntilanteissa saattaa nopea ja selkeä taloustaitojen tuki ehkäistä kriisiytymistä, syrjäytymistä ja turvattomuutta.

Kolmanneksi selkeytyvien ohjaus- ja valvontarakenteiden arvioidaan myös parantavan palvelujen laatua koko maassa. Kansalaisille tämä näkyy tasalaatuisempina ja luotettavampina oikeus- ja neuvontapalveluina.

Arvoisa puhemies! Kyseessä ei ole suuri rakenteellinen mullistus, mutta sen vaikutukset ovat aidosti merkityksellisiä. Selkeämpi vastuunjako, sujuvammat palvelut ja sitä kautta turvallisempi arki ovat todellakin tavoittelemisen arvoisia asioita. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, poissa. Edustaja Niemi, olkaa hyvä.

15.48 **Veijo Niemi ps:** Arvoisa herra puhemies! Rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelu siirretään tämmöiselle uudelle Oikeuspalveluvirastolle. Minun mielestäni tämä on todella hyvä muutos siinä mielessä, että kun aikanaan monta kertaa poliisihommissa itse esitti joillekin osapuolille jonkun riita-asian sovittelua, että sosiaaliväki hoitaa tätä tästä eteenpäin, niin aika usein tuli, että en minä semmoiseen halua ryhtyä. Minun mielestäni tämä nyt selkeyttää sitä, että kun on kyseessä rikosasia tai riita-asia ja selvittelyporukka on sitten oikeus-nimikkeellä alkava virasto, joka hoitaa näitä asioita, niin tämä varmasti luo kansalaiselle semmoista turvallisuudentunnetta, että hänen asiansa on nyt oikealla instanssilla hoidossa. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 200/2025 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 12/2026 vp
Toimenpidealoite TPA 12/2024 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 1/2026 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.49 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Suomen turvallisuus perustuu siihen, että yhteiskunnan elintärkeät toiminnot toimivat kaikissa olosuhteissa. Yksi näistä välttämättömistä toimintaedellytyksistä on häiriötön radioviestintä ja satelliittipaikannus. Ilman niitä eivät toimi pelastustoimi, rajaturvallisuus, lentoliikenne, meriliikenne, sähköiset maksut eikä viranomaisverkko. Siksi puutumme nyt yhteen tämän vuosikymmenen aikana selkeästi kasvaneista turvallisuushista, nimittäin radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden leviämiseen ja käyttöön maassamme.

Arvoisa puhemies! Häirintälaitteet eivät ole harmitonta kulutuselektroniikkaa. Tänä päivänä hybridi-vaikuttaminen on yleisempää kuin koskaan aikaisemmin. Näiden laitteiden avulla voidaan jopa väärentää tai katkaista paikannus- ja viestintäsignaaleja. Siksi niiden yleistymisen on turvallisuutemme kannalta erittäin merkittävä haaste. Laaja-alainen häirintä voi viivästyttää pelastusyksiköiden saapumista, vaikeuttaa hätäpuheluiden

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

välittymistä, vaarantaa meriliikennettä tai lamauttaa yhteiskuntamme kriittisiä toimintoja, kuten viranomaisverkkoja ja energiahuoltoa.

Siksi tällä esityksellä säädettäisiin radiohäirintään tarkoitettun laitteen oikeudeton hallussapito ja maahantuonti jatkossa rangaistavaksi. Selkeä tavoite on vahvistaa viranomaisten mahdollisuutta puuttua häirintään jo ennen kuin se ehtii aiheuttaa vahinkoa. Liikenne- ja viestintävaliokunta on lausunnossaan ehdottanut lisättäväksi Tullin tehtäviin valvoa radiohäirintään tarkoitettujen laitteiden maahantuontia koskevien säännösten noudattamista silloin, kun radiohäirintään tarkoitettu laite tuodaan maahan. Tämä on turvallisemman Suomen etu. Tämä esitys on konkreettinen turvallisuusteko sekä rajaturvallisuuden että kriittisten kohteiden suojelun kannalta.

Arvoisa puhemies! Radiohäirintä ei ole vain tekninen ongelma, se on ilmiö, jolla voi olla suoria vaikutuksia Suomen turvallisuuteen, viranomaistoiminnan onnistumiseen ja kansalaisten arkeen. Tämä esitys vastaa tähän uhkaan selkeällä ja oikeansuuntaisella tavalla. — Kiitoksia, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 12/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle liikennemerkkejä ja -opasteita koskevan yleissopimuksen muutosten, liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävän eurooppalaisen sopimuksen muutosten sekä liikennemerkkejä ja -opasteita koskevaa yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen liitettävän tiemerkintöjä käsittelevän pöytäkirjan muutosten hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi tieliikennelain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 20/2026 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 2/2026 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Ensin päätetään liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnön LiVM 2/2026 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksista. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.53 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Liikenneturvallisuus rakentuu ennen kaikkea ennakoitavuuteen. Kun liikennejärjestelmä on selkeä ja yhdenmukainen, tienkäyttäjät kykenevät tekemään oikeita ratkaisuja myös yllättävissä tilanteissa. Siksi liikennemerkkien, opasteiden ja tiemerkintöjen tulee olla paitsi ymmärrettäviä ja helposti havaittavia myös mahdollisimman samanlaisia valtionrajojen yli.

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Nyt käsiteltävänä oleva esitys perustuu juuri tähän tavoitteeseen. YK:n liikenneturvallisuustyöryhmän esityksen pohjalta nyt päivitettävä sopimus yhtenäistää merkkimalleja, värejä ja symboleja sekä selkeyttää merkkien merkityksiä. Kansainväliset kuljetukset, Suomen kautta kulkeva liikenne ja automaation lisääntyminen edellyttävät meiltä yhtenäisyyttä liikenteen turvallisuuden varmistamiseksi. Nyt liikenne- ja viestintävaliokunta on käsitellyt esityksen ja antanut sen pohjalta eduskunnalle tarpeelliset päätösehdotukset tämän asian edistämiseksi.

Arvoisa puhemies! Selkeä ja johdonmukainen merkkijärjestelmä vähentää tulkinnanvaraisuutta. Juuri se on usein ratkaiseva hetki, jolloin virhe syntyy ja turvallisuus vaarantuu. Sen lisäksi että liikennejärjestelmän yhtenäisyys lisää liikenneturvallisuutta, se myös tukee uusia turvallisuusteknologioita, kuten ajoneuvojen kuljettajaa avustavia järjestelmiä, jotka edellyttävät tasalaatuisia ja luotettavasti havaittavia liikennemerkkejä.

Suomessa olemme jo päivittäneet liikennemerkkien ulkonäköä ja muotoja tieliikennelain uudistuksen yhteydessä. Tämä esitys varmistaa, että olemme jatkossakin yhdenmukaisia kansainvälisen järjestelmän kanssa ja vältämme tilanteet, joissa epäselvyydet lisääisivät kustannuksia tai heikentäisivät tienkäyttäjien turvallisuutta.

Arvoisa puhemies! Tämän kaiken voi sanoa hyvin tiiviisti ja ytimekkäästi: mitä selkeämpi liikennejärjestelmä meillä on, sitä vähemmän tien päällä joudutaan arvailemaan. Jokainen arvailun hetki on liikenneturvallisuusriski, ja jokainen liikenneturvallisuusriski on vaarallinen hetki, joka voi muuttaa useiden ihmisten elämää pysyvästi tai jopa johtaa hengen menettämiseen. Siksi meidän on tehtävä työtä myös liikenneturvallisuuden parantamiseksi. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 20/2026 vp tarkoitetut yleissopimukseen sekä yleissopimusta täydentävään eurooppalaiseen sopimukseen ja siihen liitettävään pöytäkirjaan tehdyt muutokset, annettaviksi hallituksen esityksessä tarkoitetut muut varaumat paitsi ei yleissopimuksen liitteen 1 merkkiä C-04.1 koskevaa varaumaa, annettavaksi yleissopimuksen liitettä 1 koskevan uuden varauman mietinnön mukaisena, annettavaksi hallituksen esityksessä tarkoitetun ilmoituksen ja hallituksen esityksessä tarkoitettujen varaumien peruuttamisen.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 20/2026 vp sisältyvät 1.—4. lakiehdotuksen.

Sopimuksen ainoa ja lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 83/2025 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 6/2026 vp

Pöytäkirja PTK 32/2026 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 83/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle tulon kohdistamista kiinteälle toimipaikalle koskevasi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 164/2025 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 7/2026 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 164/2025 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ja rakentamislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 3/2026 vp
Valiokunnan mietintö YmVM 6/2026 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 9.4.2026 pidettävään täysistuntoon.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 191/2025 vp
Valiokunnan mietintö SiVM 1/2026 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 9.4.2026 pidettävään täysistuntoon.

17. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 9.4.2026 klo 16.00. Täysistunto lopetettiin klo 15.59.

Pöytäkirjan vakuudeksi: